

LOUIS-NICOLAS VANDEVYVER (1860-1918)

1891

Vandevyver, Louis-Nicolas werd geboren te Strassen (Groothertogdom Luxemburg) op 30 januari 1860 en overleed te Gent op 18 februari 1918.

Hij nam als vrijwilliger dienst bij het leger in 1874 en werd in 1878 toegelaten tot de Militaire School; hier voleindigde hij zijn studies in 1880 en werd benoemd tot officier in het regiment der grenadiers, waar hij op 21 augustus 1885 ontslag nam. Hij ondernam dan hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij op 22 juli 1890 promoveerde tot doctor in de Wis- en Natuurkundige wetenschappen.

Op 30 september 1890 werd hij benoemd tot leraar in de proefondervindelijke natuurkunde en in de industriële natuurkunde aan de Hogere Brouwerijschool te Gent.

Werd op 19 maart 1891 aangesteld tot repetitor aan de Rijksuniversiteit te Gent voor de proefondervindelijke natuurkunde, de wiskundige natuurkunde, de industriële natuurkunde, de sterrenkunde en de waarschijnlijkheidsrekening.

Op 16 november 1901 ontving hij zijn benoeming tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en werd er belast met de cursus wiskundige aardrijkskunde (geodesie, cartografie en geophysica), zijn overige bevoegdheden bewarend.

Bevorderd tot Buitengewoon Hoogleraar op 18 maart 1905, werd hij op 16 oktober 1905 nog belast met de cursus in de practijk van het onderwijs in de natuurkunde en tevens ontlast van zijn repetities.

Werd op 16 april 1906 aangesteld tot Directeur van het pas opgerichte „Station de Géographie Mathématique”.

Zijn benoeming tot Gewoon Hoogleraar ontving hij op 25 maart 1910.

In 1910 werd hij belast met de cursus koloniale topografie in de Bijzondere Handelsschool, gehecht aan de Faculteit van de Rechten en op 14 augustus 1912 met de cursussen beginselen der sterrenkunde en der geodesie met inbegrip der astrophysica, alsook met de practische oefeningen in de sterrenkunde en de geodesie.

Eretekens : Herinneringsmedaille van Leopold II (16 februari 1906), Ridder in de Leopoldsorde (27 maart 1907), Burgerlijke medaille van 1e klasse (31 december 1907).

Tot de grootste verdienste van L.-N. Vandevyver mag gerekend worden het inrichten van het „Station de Géographie Mathématique”, het tegenwoordig Sterrenkundig Observatorium. De oprichting van dit station was eigenlijk het gevolg van de reorganisatie van het onderwijs in de aardrijkskunde en de oprichting van de wetenschappelijke graden in de aardrijkskunde bij de Faculteit der Wetenschappen (K.B. van 20 februari 1900).

Alhoewel de ligging van het station, midden in de stad en op een hoogte van een 40 m, niet gelukkig kan genoemd worden, wist Vandevyver van dit station een ter tijde zeer degelijk uitgerust centrum te maken : het bevatte een afdeling sterrenkunde, een afdeling topografie en cartografie, een afdeling meteorologie en een geophysische afdeling (aardmagnetisme en atmosferische electriciteit). Het was echter geenszins de bedoeling van Vandevyver er een professionele sterrenwacht van te maken; daarvoor waren noch de kredieten, noch het personeel beschikbaar, en ook de ligging van het station kon dit onmogelijk toelaten. Het station was enkel bedoeld als een didactische instelling, waar het wetenschappelijk onderzoek in hoofdzaak naar de theoretische kant zou georiënteerd worden. Dit didactisch station liet echter ook toe de student een praktische vorming te geven : hij kon er in nauw contact komen met de meest verschillende astronomische instrumenten en hij kon er zich de waarnemingsmethodes en -technieken eigen maken.

De belangstelling van Vandevyver ging vooral naar de meteorologie; onder zijn talrijke publicaties op dit gebied dient vermeld te worden het uitgeven van een meteorologisch jaarboek van het station, waarin de dagelijkse waarnemingen verwerkt werden tot het verkrijgen van de klimatologische kenmerken van het station. Vermelden we ook nog dat dagelijks ballons werden opgelaten ten einde de windrichtingen, heersend op grotere hoogten, te bepalen.

Ongelukkig zal de oorlog van 1914 een einde stellen aan de groei en de bloei van het nieuwe station en in 1918 zal helaas de vurige verdediger van de meteorologie, die Vandevyver geweest was, er niet meer zijn om het station terug op zijn vroeger peil te brengen.

P. DINGENS.

PUBLIKATIES VAN LOUIS-NICOLAS VANDEVYVER

IN BOEKVORM

Cours de physique expérimentale. In-4°, Gent, Lobbé, 1890, 186 p., Gent, Hoste, 1896; 2e uitg. 1904; 3e uitg. De Meester, Brussel-Roeselare, 1907.

Cours de physique industrielle. In-4°, Gent, Lobbé, 1891, 197 p., 2e uitg. 1895; Compléments, 1901; 3e uitg. Gent, Rousseuw, 1909.

Exercices pratiques élémentaires de physique. Gent, Hoste, 1893, 162 p., Supplément 1899; 2e uitg. 1903.

Annuaire météorologique de la station de géographie mathématique (de l'Université de Gand). Roeselare-Brussel, 1908 (87 blz.), 1909 (91 blz.), 1910 (92 blz.), 1911 (91 blz.), 1912 (87 blz.), 1913 (92 blz.), 1914 (94 blz.).

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

- Le siphon-trompe*. La Nature, 1891, 2 blz.
La ventilation. Annales de la Société des brasseurs, Gent, 1892.
Nouvel appareil pour la détermination de la troisième loi de l'ébullition. Nouvelles scientifiques, 1894.
Nouvelle expérience relative à la dissolution et aux mélanges des liquides. Nature, 1895.
Un nouvel aréomètre. Archives des sciences physiques et naturelles, Genève, T. XXXIV, 1895, 8 blz.
Effet de la chaleur et de l'électricité sur certains corps soumis à l'influence des rayons X. Nature, 1896.
Temps de pose qu'exige une bonne épreuve radiographique. Bull. de l'Acad. roy. de Belgique, 3e série, T. XXXII, n° 9-10, 1896, 7 blz., 13 pl.
Lois de l'action photographique des rayons X. Journal de physique, Paris, T. V, 1897.
Détermination des points de fusion. Revue de chimie analytique, Paris, T. VI, 1897.
Sur le jaugeage des vases gradués. Revue de chimie analytique, Paris, T. VII, 1897.
Appareil pour la détermination du point de fusion. Archives des sciences physiques et naturelles, Genève, 4e période, T. VI, 1898, 5 blz.
Nouvel appareil pour la détermination du coefficient moyen de dilatation linéaire. Bull. de l'Acad. roy. de Belgique, T. XXXV, 1898.
Les aréomètres employés en brasserie. Annales de la Société des brasseurs, Gent, 1898.
La grande lunette de 1900. Ciel et Terre, Brussel, 1898.
Sur la détermination de la densité des corps pulvérulents. Revue de chimie analytique, Paris, T. IX, 1899.
Détermination de la chaleur spécifique des corps gras. Revue de chimie analytique, Paris, T. X, 1900.
Sur quelques curieuses figures de contraction. Ciel et Terre, Brussel, 1900.
Pompe aspirante pouvant être transformée en pompe aspirante et foulante. Journal de physique (Buguet), Paris, T. VI, 1901.
Pyromètre et appareils de Tyndall. Journal de physique (Buguet), Paris, T. VI, 1901.
L'air liquide. Compte-rendu Congrès des brasseurs, Berqueman, Brussel, 1901, 20 blz.
Action de l'électricité sur le brouillard. Bull. de l'Acad. roy. de Belgique, T. XXXIX, 1901, 10 blz.
A propos de la métrologie. Revue des questions scientifiques, Brussel, 1901.
Les instruments scientifiques dans la pratique industrielle. Bull. de l'Ass. des Anc. Élèves de l'Inst. Sup. de Brasserie, Gent, 1904.
Les levers d'itinéraire et la boussole portative. Revue des questions scientifiques, Brussel, 1905.
Une forme simplifiée du bain de mercure, pour le pointé au nadir. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1905.
Le laboratoire de physique de l'Université de Gand. Revue des questions scientifiques, Brussel, 1907, 23 blz.
Passage de Mercure devant le soleil. Ciel et Terre, Brussel, 1908, 3 blz.
Contribution à l'étude des nuages. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1908, 9 blz.
Les ballonnets sondes et les pronostics sur la direction du vent. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1909, 6 blz.
Appareil de cours servant à montrer la différence de conductibilité calorifique des métaux. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1909.
Le pluviographe. Annuaire Météor. Gand, 1909, 4 blz.
Modification de la girouette de Berget. Annuaire Météor. Gand, 1909, 4 blz.
Détermination du coefficient moyen de dilatation linéaire à l'aide du théodolite d'Hurlimann. Ann. Soc. Scient. de Bruxelles, 1910.
Mesure de la pression du vent. Ciel et Terre, 1910, 4 blz.
La station de géographie mathématique et son outillage scientifique. Annuaire Météor. Gand, 1910, 15 blz., 10 pl.

A propos de mistpoeffers. Ciel et Terre, 1910.
Prisme à trois positions pour salle magnétique. Ann. Soc. Scient. de Bruxelles, 1911, 6 blz.
Les cartes météorologiques nautiques de l'U.S. „Weather Bureau” de Washington. Ciel et Terre, 1911, 4 blz.
Réception des signaux horaires lancés par la Tour Eiffel. Ciel et Terre, 1911, 3 blz.
Diagrammes du psychromètre et du pluviomètre. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1911, 4 blz.
Les trous d'air. Conquête de l'air, 1911.
La météorologie et la prévision du temps. Revue des questions scientifiques, Brussel, 1912, 22 blz.
Un appareil récepteur de T.S.F. simplifié. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1912.
Les laboratoires scientifiques du Mont-Rose. Ciel et Terre, 1912.
Les cartes météorologiques des grands lacs de L.L.S. Ciel et Terre, 1912.
Le grain du 12 Mai 1912 à Gand. Ciel et Terre, 1912, 7 blz.
Observation de l'éclipse partielle de soleil (17 Avril 1912). Gent, 1912, 22 blz., 34 pl.
Conférence internationale de l'heure. Ciel et Terre, 1913, 5 blz.
A propos de T.S.F. Ann. de la Soc. Scient. de Bruxelles, 1913, 4 blz.
La météorologie et la presse. Ciel et Terre, 1913, 10 blz.
Vulgarisation de la météorologie. Ciel et Terre, 1910-1913.
A propos de la variation brusque de la pression du vent. Conquête de l'air, 1914, 2 blz.
Le son du canon et ce que l'on peut en déduire. Gent, 1915, 32 blz.
Mesure du temps — A propos de l'heure. Gent, 1916, 46 blz.